

Cymdeithas
Cyfieithwyr
Cymru

Llawlyfr Arholiadau 2021 (CYFLAWN)

Cynhelir yr Arholiadau Aelodaeth Testun
ar y lefel Gyflawn yn unig
ddydd Sadwrn, 9 Hydref 2021

Y dyddiad cau i fynegi diddordeb fydd dydd Iau, 22 Medi 2021, cyn 5pm

Cymdeithas Cyfieithwyr Cymru
Intec
Parc Menai
Bangor
Gwynedd
LL57 4FG

01248 371839

swyddfa@cyfieithwyr.cymru

www.cyfieithwyr.cymru

@cyfieithwyr

Cofrestrwyd yng Nghymru: 4741023

Cynnwys

Cynnwys	2
1. Cymdeithas Cyfieithwyr Cymru	3
2. Datganiad 14 Gorffennaf 2021 ynghylch yr arholiadau	4
3. Cyflawn ynteu Sylfaenol: y diffiniadau	5
4. Yr Arholiadau Aelodaeth Testun	6
5. Yr arholiadau ar lefel aelodaeth Gyflawn	7
6. Mynegi diddordeb, cofrestru a thalu	10
7. Cynghorion i ymgeiswyr	13
8. Y trefniadau ar ddiwrnod yr arholiad	14
9. Beth sy'n digwydd ar ôl yr arholiad	18
10. Aelodaeth o Gymdeithas Cyfieithwyr Cymru	20

Llawlyfr Arholiadau 2021 (Cyflawn) – ei nod a'i fwriad

Bwriad y llawlyfr hwn yw cyflwyno'r holl wybodaeth am yr Arholiadau Aelodaeth Testun a gaiff eu cynnal ar 9 Hydref 2021, sef yr arholiadau ar y lefel Gyflawn yn unig, cyfieithu i'r Gymraeg ac i'r Saesneg.

Mae'r llawlyfr hwn yn cynnwys yr atebion i'r rhan fwyaf o'r cwestiynau am yr arholiadau hyn, o'r cyfnod mynegi diddordeb, i ddiwrnod yr arholiadau ei hun, marcio'r gwaith, cyhoeddi'r canlyniadau, ac yna'r hyn sy'n digwydd wedyn.

Mae'n bwysig, felly, fod pob ymgeisydd yn darllen y llawlyfr hwn yn ofalus cyn cofrestru, hyd yn oed os yw wedi sefyll arholiad o'r blaen. Oherwydd yr amgylchiadau, gwnaed rhai newidiadau i'r drefn arholi, ac o ganlyniad bu newidiadau ac ychwanegiadau at y cyfarwyddiadau a'r canllawiau.

Mae'r wybodaeth yn y llawlyfr hwn yn gywir adeg ei gyhoeddi ar 1 Medi 2021.

1. Cymdeithas Cyfieithwyr Cymru

Cymdeithas Cyfieithwyr Cymru yw'r corff cenedlaethol sy'n arwain, datblygu a hyrwyddo cyfieithu proffesiynol. Hi yw'r unig gymdeithas broffesiynol ar gyfer cyfieithwyr Cymraeg/Saesneg, p'un a ydynt yn gyfieithwyr testun ynteu'n gyfieithwyr ar y pryd, a bu'n allweddol wrth greu cymuned o gyfieithwyr proffesiynol ledled Cymru.

Mae gan y Gymdeithas dair lefel o aelodaeth: Cyflawn a Sylfaenol ym maes cyfieithu testun, ac aelodaeth Cyfieithu ar y Pryd (CAP).

Mae'r Gymdeithas yn cynrychioli pob agwedd ar gyfieithu proffesiynol Cymraeg/Saesneg: mae aelodau'r Gymdeithas yn gweithio mewn swyddi yn y sector cyhoeddus a'r trydydd sector, yn y sector preifat, ac ar eu liwt eu hunain.

Ers ei sefydlu yn 1976 mae'r Gymdeithas wedi:

- cynnal, datblygu a hyrwyddo'r safonau proffesiynol uchaf mewn cyfieithu Cymraeg/Saesneg trwy osod y safonau cyfieithu proffesiynol hynny, a gwella, cynyddu a datblygu sgiliau a gwybodaeth cyfieithwyr.
- sicrhau bod y proffesiwn/diwydiant cyfieithu yn datblygu'n effeithiol fel rhan o'r broses o hybu a hwyluso defnyddio'r Gymraeg, a'i fod yn gallu ymateb yn rhagweithiol i anghenion y Gymru ddwyieithog sydd ohoni.

Wrth fynd ati i gyflawni hyn, bwriad y Gymdeithas yw cynrychioli'r rhan fwyaf o gyfieithwyr a chyfieithwyr ar y pryd Cymraeg/Saesneg, gostwng nifer yr achosion lle gall unrhyw un ei (g)alw ei hun yn gyfieithydd, a gwella dealltwriaeth a gwybodaeth y rhai sy'n gyfrifol am gaffael gwasanaethau cyfieithu a rhoi'r sicrwydd iddynt y gallant ddisgwyl gwaith o safon.

Trwy roi grant blynyddol i'r Gymdeithas ers 1997 – yn uniongyrchol ers 2016 a thrwy law Comisiynydd y Gymraeg (2012-16) a Bwrdd yr Iaith Gymraeg cyn hynny – mae'r Llywodraeth wedi buddsoddi dros £1.7 miliwn yng ngwaith y Gymdeithas i ddatblygu, hyrwyddo a chryfhau'r diwydiant/proffesiwn cyfieithu Cymraeg/Saesneg: 'cefnogaeth barhaus' a gaiff ei chydabod yn 'Cymraeg 2050'.

I gael gwybod rhagor am weithgareddau a gwasanaethau'r Gymdeithas, ewch i'r wefan <https://www.cyfieithwyr.cymru/cy/>

Caiff y Gymdeithas ei hariannu'n rhannol gan Lywodraeth Cymru.

2. Datganiad 14 Gorffennaf 2021 ynghylch yr arholiadau

Dim ond yr Arholiadau Aelodaeth Testun ar y lefel Gyflawn a gaiff eu cynnal ym mis Hydref 2021.

Golyga hyn na fyddwn yn cynnig y cyfle i sefyll yr Arholiadau Aelodaeth Testun ar y lefel Sylfaenol y tro hwn. Sylweddolwn y bydd y penderfyniad hwn yn siom fawr i lawer iawn o ddarpar ymgeiswyr sydd yn awyddus i sefyll yr arholiadau hyn.

Rhaid cymryd y penderfyniad hwn yn awr am ei bod yn amser dechrau ar y gwaith o baratoi ar gyfer arholiadau mis Hydref. Yn dilyn cyhoeddiadau diweddar y Gweinidog Addysg a'r Gymraeg, ni wyddom eto beth yn union fydd y rheolau mewn sefydliadau addysgiadol y tymor nesaf. Oherwydd hynny, a'r gohebu a fu rhyngom â'r canolfannau arholi, mae'n ymddangos y bydd yn rhaid cyfyngu ar y niferoedd y gallwn eu caniatáu yn yr arholiadau.

Felly, ac os bydd popeth o'n plaid, cynhelir yr Arholiadau Aelodaeth Testun ar y lefel Gyflawn, cyfieithu i'r Gymraeg ac i'r Saesneg, yn unig, ddydd Sadwrn, 9 Hydref 2021, yn y canolfannau arholi arferol: Coleg Ceredigion, Aberystwyth; Adeilad Julian Hodge, Prifysgol Caerdydd; a Choleg Meirion-Dwyfor, Glynllifon, ger Caernarfon. Rhoddir blaenoriaeth i aelodau'r Gymdeithas, ac yna i aelodau'r Cwmnïau Cydnabyddedig, y Sefydliadau Cydnabyddedig a Chyswllt a'r unigolion hynny a fu'n dilyn e-weithdy cyfieithu ar y lefel Gyflawn yn 2020 a 2021.

Bydd y trefniadau cofrestru ar gyfer yr arholiadau hyn yn wahanol i'r trefniadau arferol. Amlinellir y rhain yn Llawlyfr Arholiadau 2021 (Cyflawn) a gaiff ei gyhoeddi ar 1 Medi 2021. O'r diwrnod hwnnw, gwahoddir darpar ymgeiswyr i fynegi diddordeb mewn sefyll yr arholiadau. Ni fyddwn yn cofrestru unrhyw ymgeiswyr tan ar ôl y dyddiad cau ar gyfer mynegi diddordeb, sef dydd Mercher, 22 Medi 2021, am 5pm. Ni dderbynnir unrhyw geisiadau ar ôl yr amser hwn.

Rhoddodd y Gymdeithas ystyriaeth deg i ddichonoldeb cynnal yr arholiadau o bell/ar-lein. Archwiliwyd nifer o bosibiliadau a chynhaliwyd cyfarfodydd â sawl sefydliad. Nid oedd yr un o'r platfformau oedd yn caniatáu goruchwyllo o bell yn addas yn bennaf oherwydd fod nifer ein hymgeiswyr yn rhy fach i wneud eu defnyddio yn gost effeithiol. Gan na fu'n bosib dod o hyd i ateb boddhaol, un a fyddai'n sicrhau y gallem roi chwarae teg i bob ymgeisydd, rhoddwyd y syniad o'r neilltu.

Y cynllun arfaethedig ar gyfer 2022, eto'n dibynnu ar yr amgylchiadau, yw cynnal yr Arholiadau Aelodaeth Testun yn unol â'r trefniadau arferol ym mis Ebrill ond ar ddiwrnodau gwahanol i'w gilydd; ac yna ym mis Hydref dychwelyd at y drefn arferol a chynnal yr arholiadau ar ddydd Sadwrn cynta'r mis. Gwneir cyhoeddiad ynghylch hyn ym mis Ionawr 2022.

I grynhoi, cynhelir yr Arholiadau Aelodaeth Testun ar y lefel Gyflawn yn unig ar 9 Hydref 2021. Cyhoeddir Llawlyfr Arholiadau 2021 (Cyflawn) ar 1 Medi 2021 a rhaid mynegi diddordeb mewn sefyll yr arholiadau cyn 22 Medi 2021

3. Cyflawn ynteu Sylfaenol: y diffiniadau

Dim ond drwy lwyddo yn Arholiadau Aelodaeth Testun neu ym Mhrawf CAP y Gymdeithas y gellir dod yn aelod ohoni. Dim ond unigolion all fod yn aelodau o'r Gymdeithas.

Ym maes cyfieithu testun mae dwy lefel o aelodaeth, sef Cyflawn a Sylfaenol. Dyfernir aelodaeth yn unol â'r iaith darged y mae'r ymgeisydd yn llwyddo ynddi yn yr arholiad perthnasol. Nodir y lefel(au) o aelodaeth yn glir ar y dystysgrif aelodaeth ac yng nghofnod aelodaeth yr aelod ar wefan y Gymdeithas.

Aelodaeth Gyflawn

Mae safon Aelodaeth Gyflawn yn cyfateb i aelodaeth gwbl broffesiynol lle nad oes ar y cyfieithydd angen unrhyw oruchwyliaeth. Disgwylir iddo fedru cyfieithu'n rhugl ac yn gywir, ysgrifennu mewn sawl arddull a chywair yn ôl yr angen a gallu ymdopi ag iaith haniaethol neu dechnegol. Disgwylir iddo hefyd feddu ar ddealltwriaeth glir o gefndir diwylliannol y ddwy iaith. Ar ôl iddo gwblhau ac adolygu cyfieithiadau, ni ddylai fod angen eu diwygio na'u cywiro. Awgrymir i gyfieithydd sydd â thair blynedd o brofiad o gyfieithu'n amser llawn, neu â phrofiad cyfatebol o gyfieithu'n rhan-amser, ymgeisio am Aelodaeth Gyflawn. Nid oes rhaid bod yn Aelod Sylfaenol cyn ymgeisio.

Aelodaeth Sylfaenol

Dyma'r lefel broffesiynol sylfaenol i'r rhai sy'n gwneud gwaith cyfieithu mewn amrywiaeth o feysydd cyffredinol ac yn trafod meysydd mwy arbenigol o bryd i'w gilydd. Disgwylir i'r safon gyfateb i waith cyfieithydd sydd ar ddechrau ei g/yrfa ac yn gweithio dan arolygiaeth cyfieithydd profiadol ers blwyddyn o leiaf. Disgwylir iddo/i fedru cyfieithu deunydd darllen cyffredinol yn weddol ddidrafferth. Dylai feddu ar ddealltwriaeth gyffredinol o gefndir diwylliannol y ddwy iaith.

4. Yr Arholiadau Aelodaeth Testun

4.1 Yr arholiadau

Bwriad yr Arholiadau Aelodaeth Testun yw rhoi'r cyfle i bobl ymuno â Chymdeithas Cyfieithwyr Cymru. Dim ond trwy lwyddo yn arholiadau'r Gymdeithas y gellir ennill aelodaeth ohoni.

Ar ddiwrnod yr arholiad cynhelir dau arholiad 2 awr a 5 munud yr un, fel a ganlyn:

Papur 1: cyfieithu o'r Saesneg i'r Gymraeg, a gaiff ei gynnal yn y bore

Papur 2: cyfieithu o'r Gymraeg i'r Saesneg, a gaiff ei gynnal yn y prynhawn

Yn yr arholiadau am **Aelodaeth Gyflawn** rhaid cyfieithu dau ddarn o ryw 300 gair yr un, yn ogystal â chyfieithu darn o ryw 300 gair yn ystod yr wythnos y cynhelir yr arholiadau ynddi

Yn yr arholiadau am **Aelodaeth Sylfaenol** rhaid cyfieithu dau ddarn o ryw 250 gair yr un. Sylwer, ni chynhelir y rhain ym mis Hydref 2021.

Gall ymgeisydd ddewis sefyll un arholiad i un iaith yn unig neu sefyll y ddau arholiad.

Cyn cofrestru mae'n bwysig fod ymgeiswyr yn deall fod gwahaniaeth mawr rhwng Aelodaeth Gyflawn ac Aelodaeth Sylfaenol, a bod gofynion yr arholiadau ar y lefel Gyflawn yn wahanol iawn i'r rhai ar y lefel Sylfaenol.

Fel rhan o'u paratodau i sefyll arholiad(au), dylai ymgeiswyr ddarllen yr Adroddiadau Cyffredinol ar arholiadau'r Gymdeithas yn y gorffennol sydd i'w cael ar y dudalen 'Hen Bapurau Arholiad', <https://www.cyfieithwyr.cymru/cy/ymaelodi/hen-bapurau-arholiad>, ar wefan y Gymdeithas. Gweler hefyd adran 7 isod.

4.2 Y canolfannau arholi

Cynhelir yr Arholiadau Aelodaeth Testun yn y canolfannau arholi hyn:

Aberystwyth: Coleg Ceredigion, SY23 3BP

Caerdydd: Adeilad Julian Hodge, Prifysgol Caerdydd, CF10 3EU

Caernarfon: Coleg Meirion-Dwyfor, Glynllifon, LL54 5DU

4.3 Y taliadau am sefyll arholiad

Rhestrir y taliadau am sefyll arholiad yn adran 6.6.

4.4 Gweinyddu'r Arholiadau Aelodaeth Testun

Gweinyddir yr Arholiadau Aelodaeth Testun gan Reolwr Systemau'r Gymdeithas, Nia Wyn Jones. Dylid cyfeirio pob ymholiad i swyddfa@cyfieithwyr.cymru ac i'w sylw hi.

5. Yr arholiadau ar lefel aelodaeth Gyflawn

5.1 Y diffiniad o Aelodaeth Gyflawn

Mae safon Aelodaeth Gyflawn yn cyfateb i aelodaeth gwbl broffesiynol lle nad oes ar y cyfieithydd angen unrhyw oruchwyliaeth. Disgwylir iddo fedru cyfieithu'n rhugl ac yn gywir, ysgrifennu mewn sawl arddull a chywair yn ôl yr angen a gallu ymdopi ag iaith haniaethol neu dechnegol. Disgwylir iddo hefyd feddu ar ddealltwriaeth glir o gefndir diwylliannol y ddwy iaith. Ar ôl iddo gwblhau ac adolygu cyfieithiadau, ni ddylai fod angen eu diwygio na'u cywiro. Awgrymir i gyfieithydd sydd â thair blynedd o brofiad o gyfieithu'n amser llawn, neu â phrofiad cyfatebol o gyfieithu'n rhan-amser, ymgeisio am Aelodaeth Gyflawn. Nid oes rhaid bod yn Aelod Sylfaenol cyn ymgeisio.

5.2 Yr arholiadau ar y lefel Gyflawn

Yn wahanol i'r lefel Sylfaenol lle mae addewid yn bwysig, mae'r drefn Gyflawn yn pwysleisio lefel broffesiynol uwch. Mae'r arholiad yn cynnig cyfle i ymgeiswyr ddangos eu doniau fel cyfieithwyr, yn enwedig yn y darn 'gwaith cartref' y mae'n rhaid ei wneud yn ystod yr wythnos y cynhelir yr arholiad ynddi.

Mae'r darnau a gaiff eu dewis ar y lefel hon yn fwriadol heriol, gan fod angen i'r ymgeiswyr ddangos eu gallu i ymdopi â chyfieithiadau o wahanol destunau, a hynny gan gynnal y safon broffesiynol angenrheidiol.

Hyd yn oed yn yr arholiadau ar y lefel Gyflawn, gwelir gwallau ystyr yn amharu ar y gwaith a gyflwynir ac yn atal sawl ymgeisydd rhag cyrraedd y safon ofynnol. Rhaid i ymgeiswyr ar y lefel hon sicrhau eu bod wedi cyfleu union ystyr y gwreiddiol yn gywir, heb hepgor dim nac ychwanegu'n ddiangen. Wrth wneud hynny, rhaid sicrhau hefyd eu bod yn mynd o dan groen y darn, fel petai, ac yn gweld y tu hwnt i'r geiriau unigol, gan gyfleu neges a naws y gwreiddiol yn llwyddiannus yn yr iaith darged. Mae hyn yn galw am feistrolaeth ar wahanol gyweiriau a chystrawennau'r iaith, gan fod rhaid i'r cyfieithiad a gyflwynir ddarllen fel darn o Gymraeg neu Saesneg naturiol, rhywbeth na ellir cyfaddawdu yn ei gylch ar y lefel Gyflawn.

Rhaid pwysleisio hefyd na chaiff mân wallau esgeulus, megis gwallau teipio, eu goddef ar y lefel hon. Mae gwirio a golygu'r gwaith yn fanwl cyn ei gyflwyno yn hanfodol.

5.3 Cyflwyno geirda

Rhaid i unrhyw ymgeisydd yn yr arholiadau Cyflawn nad yw'n aelod o'r Gymdeithas neu'n gweithio i Gwmni Cydnabyddedig neu i Sefydliad Cydnabyddedig gael geirda gan Aelod Cyflawn o'r Gymdeithas yn tystio fod ganddo'r profiad, y cefndir a'r gallu i sefyll yr arholiad Cyflawn. Rhaid i'r geirda hwnnw fod ar sail iaith darged y papur arholiad, h.y. rhaid cael Aelod Cyflawn i'r Gymraeg i roi geirda dros ymgeisydd sy'n sefyll papur i'r Gymraeg, a vice versa.

Mae'r geirda'n rhan o'r drefn gofrestru. Mae'n rhaid i bob ymgeisydd y mae gofyn iddo gyflwyno geirda anfon y geirda gyda'i ffurflen mynegi diddordeb. Os nad yw'r ymgeisydd yn cyflwyno'r geirda erbyn y dyddiad cau ar gyfer mynegi diddordeb ni fydd yn cael sefyll yr arholiad ar y lefel Gyflawn.

5.4 Trefn yr Arholiadau Aelodaeth Testun ar y lefel Gyflawn

Bydd yr arholiad ar y lefel Gyflawn yn cynnwys:

- cyfieithu darn cyn diwrnod yr arholiadau
- sefyll yr arholiad ar ddiwrnod yr arholiadau

5.5 Cyfieithu darn cyn diwrnod yr arholiad

Rhoddir tridiau i ymgeiswyr gyfieithu darn o ryw 300 gair yn eu hamser eu hunain yn ystod yr wythnos y cynhelir yr arholiadau ynddi, yn unol â'r amserlen hon:

i) Caiff y darn ei e-bostio at bob ymgeisydd o swyddfa'r Gymdeithas cyn amser cinio ar y dydd Llun cyn yr arholiadau.

Bydd yr e-bost hefyd yn cynnwys cyfarwyddiadau ynghylch cyfieithu'r darn hwn. Bydd cyfarwyddyd clir y disgwylir mai gwaith yr ymgeisydd fydd y cyfieithiad a gaiff ei gyflwyno, ac ni chaniateir i'r gwaith gael ei wirio na'i brawf ddarllen gan neb arall. Yn wahanol i amodau'r arholiad, caiff ymgeiswyr ddefnyddio adnoddau ar-lein.

ii) Rhaid i'r cyfieithiad gael ei e-bostio i'r swyddfa cyn 2pm ar y dydd lau cyn yr arholiadau.

Os nad yw'r cyfieithiad yn cyrraedd y swyddfa erbyn yr amser hwn, ystyrir nad yw'r ymgeisydd am sefyll yr arholiad. Os digwydd hyn, bydd y Gymdeithas yn cadw hanner y ffi ac ad-delir yr hanner arall i'r ymgeisydd. Dylai ymgeiswyr, felly, neilltuo digon o amser yn ystod yr wythnos hon ar gyfer llunio'r cyfieithiad hwn.

Mae'r darn 'gwaith cartref' hwn yn gyfle pwysig i ymgeiswyr ddangos eu doniau fel cyfieithwyr. Diben y darn 'gwaith cartref', yn anad dim, yw rhoi cyfle i'r ymgeiswyr ddangos eu gallu heb wynebu straen ystafell yr arholiad, a heb gael eu hamddifadu o'u ffynonellau arferol ar y we. Y disgwyl, felly, yw bydd y 'gwaith cartref' yn agos iawn at berffeithrwydd. Ni ellir maddau llithriadau esgeulus ynddo. Dyma gyfle i weld ymgeiswyr ar eu gorau a gobeithir y bydd pob ymgeisydd yn manteisio ar hynny, fel bod modd i'r gwaith a wnaed ymlaen llaw weithio o'u plaid os digwydd bod eu sgript arholiad ar y ffin rhwng llwyddo a methu.

5.6 Meini prawf yr arholiadau ar y lefel Gyflawn

Bydd ymgeisydd naill ai'n llwyddo neu'n methu'r Arholiadau Aelodaeth Testun ar y lefel Gyflawn. Ni chaiff graddau eu rhoi.

Wrth farcio'r gwaith a gyflwynir gan yr ymgeisydd, bydd y marcwyr yn edrych ar y gwaith yn ei gyfanrwydd ac yn ystyried a yw'r cyfieithiad yn darllen fel darn gwreiddiol yn hytrach na fel cyfieithiad. Defnyddir y pedair elfen gan y marcwyr fel sylfaen wrth ddod i'w dyfarniad, a rhoddir cydnabyddiaeth gyfartal am y nodweddion canlynol:

Ystyr**Ydych chi wedi deall y pwnc a chyfleu'r holl wybodaeth yn gywir?**

Felly, wrth farcio'r sgrïpt bydd y marcwyr am weld fod yr ymgeisydd wedi dangos gallu datblygedig o ran gafael ar y deunydd a'r darn; ac wedi cyfleu gwybodaeth yn llwyddiannus drwyddi draw.

Cywair**Ydych chi wedi dewis y geiriau, y termau a'r priod-ddulliau addas i'r cyd-destun?**

Felly, wrth farcio'r sgrïpt bydd y marcwyr am weld fod yr ymgeisydd wedi dangos gallu datblygedig i adnabod, gwerthfawrogi ac arfer grym mynegiannol yr iaith mewn gwahanol gyd-destunau.

Cystrawen**Ydych chi wedi trefnu a chydlynu'ch brawddegau yn ystyrllon a chrefftus?**

Felly, wrth farcio'r sgrïpt bydd y marcwyr am weld fod yr ymgeisydd wedi dangos gallu datblygedig wrth drafod y darn fel bod cyfluniad brawddegau, cysyllteiriau, a threfn y disgwrs oll yn llwyddiannus, a'r cyfieithiad yn darllen fel darn gwreiddiol.

Cywirdeb**Ydych chi wedi rhoi sylw gofalus i sillafu, treiglo, morffoleg, cysylltnodau, atalnodi ac acenion?**

Felly, wrth farcio'r sgrïpt bydd y marcwyr am weld fod yr ymgeisydd wedi dangos gallu datblygedig o ran atalnodi, sillafu, gramadeg; ac nad oes llithriadau technegol sy'n amharu ar y darn.

Disgwylir y bydd gwaith llwyddiannus yn cyflawni'r hyn a ofynnir yn y cwestiynau o safbwynt y pedair elfen.

Bydd methiant i wneud hyn yn adlewyrchu'r ffaith nad yw'r ymgeisydd wedi cyflawni hyn.

5.7 Y llythyr dyfarniad

Bydd llythyr dyfarniad yr Arholiadau Aelodaeth Testun ar y lefel Gyflawn yn nodi a yw ymgeisydd yn llwyddo ynteu'n methu, yn ogystal â chynnwys sylw cryno am y gwaith. Ni fydd y dyfarniad ar y lefel hon yn cynnwys graddau am y pedair elfen.

5.8 Adroddiad unigol

Gall unrhyw ymgeisydd, p'un a yw wedi llwyddo neu fethu, ofyn am adroddiad unigol ar ei bapur arholiad.

Mewn adroddiad unigol i ymgeisydd yn yr arholiad Cyflawn, bydd y sylwadau'n ymhelaethu ar y sylw cryno a roddwyd yn y llythyr dyfarniad, cyn symud ymlaen i drafod y darnau yn nhermau cyfieithu llwyddiannus ac aflwyddiannus. Amlygir unrhyw bwyntiau y teimlir eu bod yn peri trafferth.

6. Mynegi diddordeb, cofrestru a thalu

6.1 Mynegi diddordeb

Y tro hwn bydd y trefniadau cofrestru yn wahanol i'r arfer oherwydd ein bod yn rhagweld y bydd yn rhaid cyfyngu ar y niferoedd y gallwn eu caniatáu yn yr ystafelloedd lle cynhelir yr arholiadau yn y tair canolfan.

Yn hytrach na chofrestru, gofynnwn i bob ymgeisydd fynegi diddordeb mewn sefyll yr arholiadau. Rhaid gwneud hyn cyn dydd Mercher, 22 Medi 2021, am 5pm. Ni dderbynnir unrhyw geisiadau ar ôl yr amser hwn.

Ar 23 Medi 2021, byddwn yn rhoi gwybod i bob un a fynegodd ddiddordeb a yw wedi cael ei gofrestru i sefyll yr arholiad(au) ai peidio, ac ym mha ganolfan arholi y bydd yn sefyll yr arholiad(au).

Bydd yr e-bost hwn hefyd yn cynnwys cyfarwyddiadau ynghylch talu am sefyll yr arholiad(au). Ond sylwer, dylai ymgeiswyr yn y sector cyhoeddus y bydd eu cyflogwyr yn talu fwrw ati i godi ffurflen archeb swyddogol ar yr un pryd ag y maent yn anfon y ffurflen mynegi diddordeb at y Gymdeithas.

Nodwch y rhoddir blaenoriaeth i aelodau'r Gymdeithas, ac yna i aelodau'r Cwmnïau Cydnabyddedig, y Sefydliadau Cydnabyddedig a Chyswllt a'r unigolion hynny a fu'n dilyn e-weithdy cyfieithu ar y lefel Gyflawn yn 2020 a 2021 wrth gofrestru ymgeiswyr os bydd mwy o ymgeiswyr nac o lefydd yn y canolfannau arholi.

6.2 Y ffurflen mynegi diddordeb

Rhaid i bob ymgeisydd lenwi'r ffurflen mynegi diddordeb (sy'n ddigon tebyg i'r ffurflen gofrestru arferol) cyn y caiff sefyll arholiad y Gymdeithas. Rhaid anfon ffurflen mynegi diddordeb ar wahân ar gyfer pob unigolyn a fydd am sefyll arholiad. Mae'r ffurflen mynegi diddordeb yn ddogfen ar ei phen ei hun ac nid yw'n rhan o'r llawlyfr hwn.

Dylid e-bostio'r ffurflen mynegi diddordeb i swyddfa@cyfieithwyr.cymru

Gofynnir i ymgeisydd nodi yn ei ffurflen mynegi diddordeb:

- yn nhrefn blaenoriaeth, pa ganolfan arholi (Aberystwyth, Caerdydd ynteu Glynllifon) y mae'n dymuno sefyll arholiad ynddi. Gwnaiff y Gymdeithas ei gorau i ymateb i ddewis cynta'r ymgeisydd, ond ni all warantu hynny.
- unrhyw amgylchiadau a/neu anghenion arbennig sydd ganddo. Ystyrir pob achos yn unigol ac fe wnaiff y Gymdeithas ei gorau glas i ymateb i bob sefyllfa.

6.3 Y cyfnod mynegi diddordeb

Rhaid mynegi diddordeb cyn dydd Mercher, 22 Medi 2021, am 5pm. Ni dderbynnir unrhyw geisiadau ar ôl yr amser hwn.

6.4 Cydnabod derbyn y ffurflen mynegi diddordeb

Bydd y Gymdeithas yn cydnabod derbyn pob ffurflen mynegi diddordeb drwy e-bost o fewn tri diwrnod gwaith iddi ein cyrraedd ni.

Bydd y Gymdeithas yn gohebu â phob ymgeisydd yn unigol gan ddefnyddio'r manylion cyswllt a roddir yn y ffurflen mynegi diddordeb ni waeth pwy sydd yn talu iddo sefyll yr arholiad.

6.5 Cadarnhau cofrestru a thalu

Ar 23 Medi 2021, byddwn yn rhoi gwybod i bob un a fynegodd ddiddordeb a yw wedi cael ei gofrestru i sefyll yr arholiad(au) ai peidio, ac ym mha ganolfan arholi y bydd yn sefyll yr arholiad(au). Ar yr un pryd, amlinellir y trefniadau talu.

6.6 Y taliadau am sefyll arholiad

I aelodau'r Gymdeithas, ac i'r Cwmnïau Cydnabyddedig, y Sefydliadau Cydnabyddedig a Chyswllt, a'r Myfyrwyr Cyswllt, mae'r taliadau yn:
£90 am sefyll un papur arholiad neu £150 am sefyll y 2 bapur ar yr un diwrnod.

I bawb arall, mae'r taliadau yn:

£105 am sefyll un papur neu £180 am sefyll y 2 bapur ar yr un diwrnod.

Nid ychwanegir TAW at y taliadau hyn.

6.7 Os bydd yn rhaid canslo neu ohirio'r arholiadau

Os bydd y Gymdeithas yn gorfod canslo'r arholiadau, rhoddir dewis i'r ymgeisydd gael ad-daliad llawn neu gredyd.

6.8 Os bydd ymgeisydd yn tynnu'n ôl o'r arholiadau

Os bydd ymgeisydd yn tynnu'n ôl, rhaid iddo anfon e-bost at swyddfa@cyfieithwyr.cymru yn rhoi gwybod i ni.

Y telerau canslo fydd:

- 7 diwrnod neu ragor cyn diwrnod yr arholiadau, ad-delir 75% o'r ffi
- 3-6 diwrnod cyn diwrnod yr arholiadau, ad-delir 50% o'r ffi
- llai na thridiau cyn diwrnod yr arholiadau, dim ad-daliad

6.9 Archebion swyddogol gan sefydliadau cyhoeddus

Ni ddylai ymgeiswyr sy'n gweithio mewn sefydliadau cyhoeddus ac y bydd eu cyflogwr yn talu iddynt sefyll yr arholiad(au) ddisgwyl i gael rhif archeb swyddogol cyn anfon y ffurflen mynegi diddordeb. Gall rhif yr archeb ddilyn. Mynegi diddordeb sydd bwysicaf.

Wedi dweud hynny, ni ddylid disgwyl tan ar ôl 23 Medi 2021 cyn codi archeb swyddogol gan bod y broses hon yn cymryd amser mewn rhai sefydliadau.

Mae lle yn y ffurflen mynegi diddordeb i ymgeiswyr nodi rhif yr archeb swyddogol a'r cyfeiriad ar gyfer anfonebu os yw'r wybodaeth hon ganddynt. Os nad yw'r wybodaeth hon ar gael wrth anfon y ffurflen mynegi diddordeb, dylid ei hafnon cyn gynted ag y bydd ar gael.

6.10 Y pecyn arholiad

Caiff y pecyn arholiad ei anfon at bob ymgeisydd mewn da o bryd cyn yr arholiad gan ddefnyddio'r wybodaeth a roddir gan yr ymgeisydd yn ei ffurflen mynegi diddordeb.

Dylai ymgeisydd sydd heb gael ei becyn arholiad erbyn wythnos cyn yr arholiad gysylltu â swyddfa'r Gymdeithas yn syth.

Cyn hynny, dylid darllen adran 8 isod, **Y trefniadau ar ddiwrnod yr arholiad**, er mwyn ymgyfarwyddo â threfniadau diwrnod yr arholiad.

7. Cyngorion i ymgeiswyr

Un o brif nodau Bwrdd Arholi Testunau Cymdeithas Cyfieithwyr Cymru yw sicrhau chwarae teg i bawb sy'n sefyll arholiadau'r Gymdeithas. Mae'r drefn arholi bresennol wedi'i strwythuro er mwyn sicrhau bod pob papur a gyflwynir yn cael ei farcio'n annibynnol gan ddau farciwr sy'n gyfieithwyr profiadol ac yn aelodau o'r Gofrestr Marcwyr. Mae'r darnau a gyfieithwyd yn cael eu dadansoddi'n fanwl yn unol â'r canllawiau marcio perthnasol.

Wedi dweud hynny, mae rhai llithriadau annodweddiadol yn gallu digwydd o dan amodau arholiad, ac o ganlyniad, mae cryn nifer o bapurau yn syrthio i'r categori 'ffiniol' ym mhob rownd o arholiadau. Mae pob papur o blith y rhain yn cael eu trafod ymhellach dan arweiniad y Dirprwy Arholwr perthnasol ac wedi cryn drafodaeth, penderfynir a yw'r ymgeiswyr dan sylw yn llwyddo neu beidio.

Hen bapurau ac adroddiadau'r Prif Arholwr

Un o'r adnoddau pwysicaf a mwyaf gwerthfawr i unrhyw un sy'n ystyried sefyll yr arholiadau yw'r dudalen ar wefan y Gymdeithas sy'n cynnwys copïau o hen bapurau arholiadau ar y lefel Gyflawn (ac ar y lefel Sylfaenol), ynghyd ag adroddiadau'r Prif Arholwr: www.cyfieithwyr.cymru/cy/ymaelodi/hen-bapurau-arholiad

Wrth baratoi i sefyll arholiadau'r Gymdeithas, fe anogwn ymgeiswyr i ddarllen ac astudio'r rhain er mwyn ymgyfarwyddo â'r safon sy'n ddisgwyliedig, yn ogystal â chael cyngorion buddiol ar sail yr hyn a welwyd wrth farcio sgriptiau arholiad yn y gorffennol.

Hanfodion cyfieithu da

I lwyddo yn yr arholiadau rydym yn disgwyl y bydd y darnau'n dangos bod yr ymgeisydd yn gyfarwydd â hanfodion cyfieithu da, ac felly wedi:

- creu cyfieithiad sy'n cyfleu ystyr y gwreiddiol yn gywir, ond nid yn slafaid;
- sicrhau bod yr arddull yn addas ar gyfer y gynulleidfa darged;
- defnyddio iaith gywir a'r cywair priodol;
- gwneud yn siŵr bod y mynegiant yn argyhoeddi yn yr iaith darged.

8. Y trefniadau ar ddiwrnod yr arholiad

8.1 Cyflwyniad

- 8.1.1 Cynhelir yr arholiad o dan oruchwyliaeth y Gymdeithas ac o dan amodau arholiad.
- 8.1.2 Bydd aelod o staff y Gymdeithas, neu gynrychiolydd ar ei rhan, yn goruchwyllo'r arholiad. Y Goruchwylwr fydd yn penderfynu ar y camau y dylid eu cymryd os bydd unrhyw beth yn tarfu ar yr arholiad. Bydd y penderfyniad hwnnw'n derfynol. Hysbysir Rheolwr Systemau'r Gymdeithas o'r penderfyniad.
- 8.1.3 Bydd yr arholiad yn dechrau'n brydlon ar yr amser penodedig oni chyfyd amgylchiadau sydd y tu hwnt i reolaeth y Gymdeithas.

Agorir ystafell yr arholiad 30 munud cyn amser dechrau'r arholiad. Ni chaiff ymgeiswyr fynediad i ystafell yr arholiad cyn hynny.

Rhaid i bob ymgeisydd fod wrth ei ddesg ddim hwyrach na 15 munud cyn amser dechrau'r arholiad ac mewn pryd i glywed y cyhoeddiadau.

- 8.1.4 Os bydd ymgeisydd yn credu y bydd yn hwyr yn cyrraedd y ganolfan arholi, dylai ffonio'r rhif ffôn a roddwyd yn y pecyn arholiad cyn gynted ag y gall. Y Goruchwylwr fydd yn penderfynu a fydd yr ymgeisydd yn cael amser ychwanegol ai peidio.
- 8.1.5 Os bydd yn rhaid rhoi'r gorau i'r arholiad, trefnir cynnal arholiad arall cyn gynted â phosibl. Ni chodir tâl pellach ar yr ymgeiswyr.

8.2 Cyfrifiaduron, gliniaduron, meddalwedd a'r we

- 8.2.1 Rhaid cyflwyno'r gwaith terfynol wedi'i deipio. Disgwylir i ymgeiswyr fod â sgiliau da o ran technoleg gwybodaeth.
- 8.2.2 Darperir cyfrifiadur ar gyfer pob ymgeisydd, neu, fe all ymgeisydd ddefnyddio'i liniadur ei hun.
- 8.2.3 **Defnyddio cyfrifiadur y ganolfan arholi**

Bydd yr ymgeisydd yn defnyddio cyfrifiadur y ganolfan arholi ar ei fenter ei hun. Er y gwnaiff y Gymdeithas ei gorau glas i sicrhau bod y rhain yn gweithio'n iawn, ni all gymryd unrhyw gyfrifoldeb dros ddiffygion offer cyfrifiadurol unrhyw ganolfan arholi y mae hi wedi'i llogi. Os ceir unrhyw drafferthion technegol yn ystod yr arholiad, rhoir gwybod i'r marcwyr amdanynt. Os na fydd hi'n bosibl i ymgeisydd gwblhau'r arholiad oherwydd trafferthion technegol, cynigir ad-daliad neu gredyd.

Er y gwnaiff y Gymdeithas ei gorau glas i sicrhau y bydd gwirydd sillafu, e.e. Cysgliad, Cysill, CysGair neu wirydd sillafu Microsoft, wedi'i osod ar gyfrifiaduron y ganolfan arholi, ni all fod yn atebol os nad yw'r adnoddau hyn ar gael ar ddiwrnod yr arholiad. Os na fyddant, rhoir gwybod i'r marcwyr.

- 8.2.4 **Defnyddio gliniadur personol**

Caiff ymgeisydd ddefnyddio'i liniadur ei hun os yw wedi nodi hynny yn y ffurflen gofrestru.

Os na fydd hi'n ymarferol bosibl i'r ymgeisydd ddefnyddio'i liniadur ei hun bydd y Rheolwr Systemau yn ei hysbysu o hynny cyn gynted ag y gellir.

Ni chaniateir cysylltu gliniaduron personol â system gyfrifiadurol y ganolfan arholi.

Rhaid i ymgeisydd sy'n defnyddio'i liniadur ei hun allu agor y papur a fydd ar ffurf 'Microsoft Office Word, docx'. Yn yr un modd, rhaid i'r gwaith terfynol gael ei arbed ar ffurf y gellir ei agor yn 'Microsoft Office Word'.

Os bydd ymgeisydd sy'n gweithio i gwmni/sefydliad yn defnyddio ei liniadur gwaith dylai sicrhau bod systemau diogelwch technoleg gwybodaeth y cwmni/sefydliad yn caniatáu iddo allu defnyddio'r cof bach a ddarperir gan y Gymdeithas.

8.2.5 Ni chaniateir i ymgeiswyr gysylltu â'r we na defnyddio e-bost yn yr arholiad.

Y rheswm pennaf dros hyn yw y byddai modd i ymgeiswyr gysylltu drwy e-bost â rhywun y tu allan a gofyn am gymorth. Gan mai gwaith yr ymgeisydd ei hun y dymuna'r Gymdeithas ei anfon at y marcwyr, y drefn decaf yw cyfyngu ar unrhyw gyfle i ymgeiswyr gysylltu â'r we, ac fe osodir y cyfyngiad hwn ar bob ymgeisydd er tegwch i bawb. Yn ogystal, ni all y Gymdeithas warantu cysylltiad â'r we ym mhob canolfan a ddefnyddir ganddi ar gyfer yr arholiad.

Felly, ni chaniateir defnyddio unrhyw eiriadur neu restr termau ar-lein, gan gynnwys Geiriadur yr Academi ar-lein, GPC ar-lein, 'termcymru', apiau, Porth Termau Cenedlaethol Cymru. Ni chaniateir defnyddio meddalwedd neu ategyn cyfieithu peirianyddol, nac unrhyw feddalwedd cof cyfieithu.

8.2.6 Os gwnaiff ymgeisydd gysylltu â'r we, neu os tybia'r Goruchwyliwr ei fod yn ceisio gwneud hynny neu ei fod wedi gwneud hynny, caiff ei ddiarddel o'r arholiad.

8.2.7 Ni chaniateir defnyddio ffôn symudol yn ystod yr arholiad. Rhaid i bob un ddiffodd ei ffôn symudol cyn dechrau'r arholiad. Os bydd ymgeisydd yn defnyddio ffôn symudol, neu os tybia'r Goruchwyliwr ei fod yn ceisio gwneud hynny neu ei fod wedi gwneud hynny, caiff ei ddiarddel o'r arholiad.

8.2.8 Ni chaniateir llwytho unrhyw feddalwedd ar gyfrifiaduron na system gyfrifiadurol ganolog y ganolfan arholi.

8.3 Ni chaniateir argraffu!

Ni chaniateir argraffu gwaith yn ystod yr arholiad. Penderfynwyd ar y rheol newydd hon oherwydd y canllawiau y mae'n rhaid eu dilyn yn sgil Covid-19. Darperir cof bach a bydd gofyn i ymgeiswyr arbed eu gwaith arno yn ystod yr arholiad a chyflwyno'u gwaith terfynol arno.

8.4 Adnoddau y caniateir eu defnyddio

8.4.1 Caiff ymgeiswyr ddod â geiriaduron, termiaduron, cyfeirlyfrau ac unrhyw gasgliadau geirfa, p'un a ydynt yn gyhoeddiadau printiedig neu'n feddalwedd gyfrifiadurol darllen-yn-unig, e.e. ar gof bach, gyda hwy i'w defnyddio yn yr arholiad.

- 8.4.2** Ni chaniateir i ymgeiswyr rannu llyfrau nac unrhyw adnoddau eraill yn ystod yr arholiad.
- 8.4.3** Ni ellir sicrhau y bydd daliwr copi na mat llygoden ar gael yn y ganolfan arholi. Caiff ymgeiswyr ddod â'r rhain gyda hwy i'w defnyddio yn yr arholiad.

8.5 Trefn yr arholiad

- 8.5.1** Neilltuir desg i bob ymgeisydd a bydd rhif arholiad yr ymgeisydd i'w weld yn glir ar y ddesg.
- 8.5.2** Caiff ystafell yr arholiad ei hagor 30 munud cyn amser dechrau'r arholiad. Bydd y cyfnod hwn yn gyfle i'r ymgeisydd ymgynefino â'r cyfrifiadur a llenwi'r Ffurflen Arholiad.
- 8.5.3** Rhaid i bob ymgeisydd fod wrth ei ddesg ddim hwyrach na 15 munud cyn amser dechrau'r arholiad ac mewn pryd i glywed y cyhoeddiadau.
- 8.5.4** Dim cynt na 10 munud cyn dechrau'r arholiad bydd y Goruchwyliwr yn gwneud y cyhoeddiadau ynghylch yr arholiad, a fydd yn cynnwys gwybodaeth ymarferol ynghylch lleoliadau'r tai bach a'r allanfeydd tân.
- 8.5.5** Rhaid i ymgeiswyr gadw eu gwaith ar y cof bach a gaiff ei ddarparu yn hytrach nag ar gyfrifiadur y ganolfan arholi.
- 8.5.6** Rhaid i ymgeiswyr roi gwybod i'r Goruchwyliwr yn syth os cyfyd unrhyw broblem, yn dechnegol neu fel arall, yn ystod yr arholiad.

Bydd lle ar y Ffurflen Arholiad i'r ymgeisydd gofnodi unrhyw broblem a fydd wedi codi. Rhoddir gwybod i'r marcwyr amdanynt. Os na fydd ymgeisydd yn rhoi gwybod am unrhyw broblem unigol a gododd yn ystod yr arholiad ar y Ffurflen Arholiad, ni ellir gwarantu yr ystyrir hyn petai'n apelio.

Os caniateir amser ychwanegol i ymgeisydd ar ddiwedd yr arholiad oherwydd unrhyw broblem a gododd yna cyfrifoldeb yr ymgeisydd ei hun yw cadw cofnod o'r amser hwnnw pan fydd y Goruchwyliwr yn cyhoeddi diwedd yr arholiad i bawb arall.

- 8.5.7** Neilltuir 5 munud cynta'r arholiad i ymgeiswyr ddarllen y papur. Ni chaiff ymgeiswyr ddechrau teipio'u cyfieithiad yn ystod y cyfnod hwn; mae'n gyfnod ar gyfer darllen yn unig. Caiff ymgeiswyr wneud nodiadau yn ystod y cyfnod hwn.
- 8.5.8** Dylai ymgeisydd nodi ei rif arholiad, a'i rif arholiad yn unig, ar frig pob tudalen o'i sgrïpt arholiad. Ni ddylai roi ei enw - caiff pob ymgeisydd ei arholi'n ddiennw.
- 8.5.9** Rhaid i bob sgrïpt arholiad gael ei chyflwyno ar ffurf gofod dwbl ac mewn teip Arial ffont 11. Darperir copi electronig o'r papur arholiad wedi'i fformadu'n barod.
- 8.5.10** Argymhellir yn gryf fod ymgeiswyr yn arbed eu gwaith yn gyson yn ystod yr arholiad ar y cof bach a ddarperir, yn enwedig cyn defnyddio gwirydd sillafu. Ni all y Gymdeithas gymryd cyfrifoldeb am unrhyw waith a gollir gan ymgeiswyr.
- 8.5.11** Caiff ymgeiswyr ychwanegu troednodiadau at eu gwaith, boed hynny i dynnu sylw at dermau y byddent fel arfer yn eu gwirio ar y we, neu i amlygu unrhyw elfen arall lle teimlir y byddai eglurhad ar y cyfieithiad a ddefnyddiwyd yn fuddiol. Yn naturiol, gan fod amser yn brin,

disgwylir i unrhyw droednodiadau a ychwanegir fod yn gryno ac yn bwrpasol.

Wrth ychwanegu sylwadau, ni ddylai ymgeiswyr ddefnyddio'r rhaglen mewnosod sylwadau gan fod hyn yn achosi i'r copi terfynol gael ei argraffu mewn print mân.

8.5.12 Anogir ymgeiswyr i gaboli eu gwaith cyn ei gyflwyno. Dylid darllen y gwaith yn ofalus a'i olygu'n fanwl o safbwynt ystyr, cywair, cystrawen a chywirdeb.

8.5.13 Bydd y Goruchwyliwr yn cyhoeddi pan fydd 30 munud a 10 munud yn weddill o'r arholiad. Ni chaniateir i unrhyw ymgeisydd adael yr ystafell yn ystod 10 munud olaf yr arholiad. Os bydd wedi gorffen cyn diwedd yr arholiad, gofynnir iddo fod yn ystyriol o'r ymgeiswyr eraill.

8.5.14 Pan fydd y Goruchwyliwr yn cyhoeddi diwedd yr arholiad, rhaid i ymgeiswyr stopio teipio'n syth, ac arbed eu gwaith ar y cof bach*. Dylid rhoi'r cof bach yn yr amlen a'i adael ar y ddesg i'r Goruchwyliwr ei gasglu.

* Y fersiwn hwn a gaiff ei anfon at y marcwyr, felly, dylai ymgeiswyr ddileu unrhyw gopiâu drafft/arall o'u gwaith. Ni fydd y Gymdeithas yn derbyn cyfrifoldeb os anfonir y gwaith anghywir i'w farcio.

8.5.15 Rhaid i ymgeiswyr adael ystafell yr arholiad mewn modd cyfrifol gan lynu at y rheolau cenedlaethol a fydd mewn grym ynghylch ymbellhau cymdeithasol a gwisgo mygydau, yn ogystal â chyfarwyddiadau'r sefydliad lle y cynhelir yr arholiadau ynddo.

8.5.16 Ceidw'r Gymdeithas yr hawl i ddefnyddio gwaith unrhyw ymgeisydd, yn ddiennw, at ddibenion hyfforddi.

8.6 Diarddel ymgeisydd o'r arholiad

Gellir diarddel ymgeisydd o'r arholiad:

- os yw'n torri gair ag ymgeisydd arall;
- os yw'n aflonyddu ar ymgeisydd arall;
- os yw'n cysylltu â'r we neu'n e-bostio;
- os yw'n defnyddio meddalwedd neu ategyn cyfieithu peirianyddol;
- os yw'n defnyddio ffôn symudol;

Nid ad-delir ffi arholi i ymgeisydd a gaiff ei ddiarddel.

Caniateir i ymgeisydd a gaiff ei ddiarddel wneud cais i sefyll arholiad eto yn y dyfodol. Rhaid iddo gofrestru o'r newydd a thalu'r ffi ymgeisio briodol.

Os caiff ymgeisydd ei ddiarddel am yr eildro, ystyrir ei gais i sefyll yr arholiad eto gan y Gymdeithas, ond efallai na chaiff ymgeisio eto am bum mlynedd.

9. Beth sy'n digwydd ar ôl yr arholiad

9.1 Sylwadau am yr arholiad

Os oes gan ymgeisydd sylwadau neu gŵyn am yr arholiadau rhwng dyddiad sefyll yr arholiad a chyhoeddi'r canlyniadau, fe ddylai anfon y rhain yn ysgrifenedig i sylw'r Prif Weithredwr yn unig, ac nid at neb arall.

Anfonir neges at ymgeiswyr ychydig ddyddiau wedi'r arholiad yn cynnig y cyfle iddynt wneud sylwadau cyffredinol am holl drefniadau'r arholiad.

Ni fydd hwn yn gyfle i ymgeiswyr gyflwyno sylwadau am unrhyw broblemau unigol a gododd yn ystod yr arholiad. Dylid gwneud hynny ar y Ffurflen Arholiad a chyn gadael y ganolfan arholi.

9.2 Marcio'r sgriptiau

Mae'r drefn arholi'n un gyfrinachol. Cynhelir unrhyw drafodaeth ar ymgeisydd unigol - p'un ai yw rhwng marcwyr â'i gilydd neu yn y Bwrdd Arholi Testunau (BAT) - yn ôl y rhif arholiad a roddwyd i bob ymgeisydd.

Caiff pob sgript ei farcio'n ddiennw gan ddau farciwr sy'n aelodau o Gofrestr Marcwyr Arholiadau'r Gymdeithas, mewn ymgynghoriad â'r Dirprwy Arholwr perthnasol, ac yn unol â chanllawiau marcio'r Gymdeithas.

9.3 Cyhoeddi'r canlyniadau

Caiff pob ymgeisydd wybod ei ddyfarniad yn ysgrifenedig yn unig tua wyth wythnos wedi diwrnod yr arholiad. Ni fydd modd i'r un ymgeisydd gael ei ganlyniad cyn diwrnod y cyhoeddiad swyddogol.

Bydd y Gymdeithas yn gohebu â phob ymgeisydd gan ddefnyddio'r manylion cyswllt a roddir yn y ffurflen mynegi diddordeb, neu yn y Ffurflen Arholiad, os newidir y wybodaeth wreiddiol.

Bydd y pecyn dyfarniad yn nodi a yw'r ymgeisydd wedi llwyddo neu fethu, ynghyd â sylw byr am y gwaith.

Anfonir yr Adroddiad Cyffredinol ar yr arholiadau at bob ymgeisydd wythnos wedi cyhoeddi'r canlyniadau.

9.4 Cael adroddiad unigol ar bapur arholiad

Gall unrhyw ymgeisydd, p'un ai yw wedi llwyddo neu fethu, ofyn am adroddiad unigol ar ei bapur arholiad.

I aelodau'r Gymdeithas, yn ogystal â'r Cwmniau Cydnabyddedig, y Sefydliadau Cydnabyddedig a Chyswllt, a'r Myfyrwyr Cyswllt, mae'r ffioedd yn:

£40 am adroddiad unigol ar un papur arholiad, ac **£80** am adroddiadau ar ddau papur arholiad.

I ymgeiswyr llwyddiannus, mae'r ffioedd yn:
£40 am adroddiad unigol ar un papur arholiad, ac **£80** am adroddiadau ar ddau bapur arholiad.

I bawb arall mae'r ffioedd yn;
£45 am adroddiad unigol ar un papur arholiad, a **£90** am adroddiadau ar ddau bapur arholiad.

Nid ychwanegir TAW at y taliadau hyn.

Rhoddir cyfarwyddyd ynghylch sut i wneud taliad yn y pecyn dyfarniad.

I gael adroddiad unigol, rhaid anfon y cais yn unol â'r amserlen a nodir yn y pecyn dyfarniad.

9.5 Apelio

Gall ymgeisydd gyflwyno apêl yn erbyn dyfarniad y BAT drwy roi gwybod i'r Rheolwr Systemau o'i fwrriad i wneud hynny yn unol â'r amserlen a nodir yn y pecyn dyfarniad. Wrth wneud hynny, bydd cyfle i'r ymgeisydd gyflwyno ei resymau dros apelio yn erbyn y dyfarniad os dymuna, ond nid yw'n ofynnol.

Y ffioedd am gyflwyno apêl yw:

I aelodau'r Gymdeithas, ac i'r Cwmnïau Cydnabyddedig, y Sefydliadau Cydnabyddedig a Chyswllt, a'r Myfyrwyr Cyswllt, mae'r ffioedd am gyflwyno apêl yn: **£60** am un papur arholiad.

I bawb arall, mae'r ffioedd am gyflwyno apêl yn: **£65** am un papur arholiad.

Nid ychwanegir TAW at y taliadau hyn.

Rhoddir cyfarwyddyd ynghylch sut i wneud taliad yn y pecyn dyfarniad.

Ad-delir y ffi os caniateir yr apêl.

Caiff apêl ei ystyried gan y Prif Arholwr. Bydd ei ddyfarniad yn derfynol. Fe gymer y broses o ystyried apêl hyd at fis.

Os bydd ymgeiswyr yn penderfynu apelio, argymhellwn yn gryf y dylent wneud cais am adroddiad unigol ar eu gwaith cyn penderfynu a ydynt am apelio oherwydd y byddai hynny'n rhoi darlun cliriach o'r gwaith yn ei gyfanrwydd. Cofier, dim ond hyn a hyn o fân lithriadau y gellir eu caniatáu, hyd yn oed o dan amodau arholiad.

Wrth apelio yn erbyn dyfarniad caiff y gwaith ei farcio o'r newydd. Felly, wrth ystyried apêl gellid dod i'r casgliad bod y dyfarniad gwreiddiol yn rhy hael neu'n rhy llym.

Er gwybodaeth, mae rhai apelïadau wedi llwyddo ac eraill wedi methu.

10. Aelodaeth o Gymdeithas Cyfieithwyr Cymru

Dim ond drwy lwyddo yn Arholiadau Aelodaeth Testun neu ym Mhrawf CAP y Gymdeithas y gellir dod yn aelod. Dim ond unigolion all fod yn aelodau o'r Gymdeithas. Mae dwy lefel o aelodaeth i gyfieithwyr testun, Cyflawn a Sylfaenol.

Cynigir nifer o fuddion a gwasanaethau i aelodau'r Gymdeithas, yn eu plith:

- Tystysgrif Aelodaeth
- Llawlyfr Aelodaeth
- Enw a gwybodaeth ar wefan y Gymdeithas: cofnod aelodaeth a phroffil
- Bwletin newyddion
- Prisiau arbennig ar gyfer gweithdai a digwyddiadau'r Gymdeithas
- Yr hawl i Aelodau Cyflawn ac Aelodau CAP ddefnyddio logo arbennig
- Diwrnod i'r Aelodau yn flynyddol

Datblygu Proffesiynol Parhaus (DPP)

Anogir holl aelodau'r Gymdeithas i roi sylw ac amser i'w datblygiad proffesiynol. Cynigir arweiniad a chyfarwyddyd yng nghynllun DPP y Gymdeithas, 'Balchder Crefft: Datblygu Proffesiynol Parhaus, ei fanteision', y ceir copi ohono ar wefan y Gymdeithas, <https://www.cyfieithwyr.cymru/cy/hyfforddiant/cynllun-datblygu-proffesiynol>

Ymddygiad proffesiynol

Wrth dalu eu tâl aelodaeth mae holl aelodau'r Gymdeithas yn gwybod bod disgwyl iddynt ymddwyn yn unol â'r Cod Ymddygiad Proffesiynol, y ceir copi ohono ar wefan y Gymdeithas, <https://www.cyfieithwyr.cymru/cy/dod-o-hyd-i-gyfieithydd/ymddygiad-proffesiynol-1>

Y tâl aelodaeth

Mae'r tâl aelodaeth blyneddol yn **£150** i bob aelod, ac eithrio Aelodau Sylfaenol yn nhair blynedd cynta'u haelodaeth a fydd yn talu **£140**.

Bydd aelodau newydd a fydd yn ymuno â'r Gymdeithas am y tro cyntaf yn talu tâl aelodaeth arbennig yn y flwyddyn y maent yn llwyddo yn yr arholiadau, y tâl hwnnw'n dibynnu ar pryd y gwnaethant lwyddo yn yr arholiadau.

Mae blwyddyn aelodaeth y Gymdeithas yn dechrau ar 1 Ebrill. Gweithredir trefn gadarn a theg yn ystod Ebrill a Mai bob blwyddyn ar gyfer atgoffa ac ail-atgoffa aelodau i dalu'u tâl aelodaeth. O ganlyniad, dim ond enwau aelodau sydd wedi talu'u tâl aelodaeth am y flwyddyn sydd ar wefan y Gymdeithas.

